

מינוי קייסים נוספים לעדה האתיופית

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 477 (ע/23) מיום 24.12.92 שעניינה דין וחשבון מסכם של הוועדה הבינמשרדית להסדרת שאלת הקייסים, להטיל על השר לשירותי דת להקצות 6.5 תקנים לטובת מינוי 13 קייסים חדשים בחצאי משרה אשר יתווספו ל- 44 קייסים ו-13 רבנים אשר מכהנים כיום בתפקיד.
2. תקנים אלו יהיו ממכסת התקנים שהוקצו בעבר במסגרת החלטת הממשלה האמורה לעיל וככל שיהיה צורך בתוספת תקציבית לאיוש התקנים יתקצב משרד האוצר את המשרד לשירותי דת בכל שנה תקציבית.
3. הממשלה רואה בכך, סופו של מהלך, ומכאן ואילך לא יאושרו תקנים נוספים ולא יוסמכו קייסים נוספים בישראל, ושירותי הדת יינתנו ע"י רבני הערים כמקובל.
4. התקנים יוקצו למועצות הדתיות בתיאום בין המשרד לשירותי דת לבין המועצות הדתיות ובהתאם לקריטריונים שייקבעו ע"י השר לשירותי דת. הקייסים יועסקו כעובדי המועצות הדתיות.
5. תוקם ועדת בחינה שתפקידה יהיה לאשר את מועמדותם של הקייסים שהתחילו את הכשרתם באתיופיה, על פי פרמטרים שייקבעו.
6. יפורסם בתקשורת קול קורא, בעברית ובאמהרית, בדבר הליך מינוי הקייסים על מנת לאפשר לכל אדם לטעון את טענותיו ולהציג את עצמו כמועמד ראוי למשרת "קייס".
7. המבקשים להתמנות כקייסים ישתתפו בהשתלמות לגבי הדינים הנוהגים בישראל, מטעם המשרד לשירותי דת שתאושר על דעת הרבנים הראשיים לישראל. היקף ההשתלמות ותוכנה יקבעו על ידי השר לשירותי דת והרבנות הראשית. עמידה בדרישות הקורס בהצלחה תהיה תנאי למינוי הקייסים.
8. ככל שיתברר, לאחר בדיקת וועדת הבחינה, כי קיימים יותר מ-13 מועמדים ראויים לתפקיד ה"קייס" העונים על תנאי המועמדות, יתבצע בפני וועדת הבחינה הליך מכרזי לבחירת 13 קייסים.
9. הקייסים החדשים יועסקו בתנאי רבני שכונות, לרבות גיל הפרישה לגמלאות, מקום מגוריהם, העתקת מקום מגוריהם והגבלות בדבר קרבת משפחה ועל פי כללים שייקבעו על ידי המשרד לשירותי דת.

דברי הסבר

רקע כללי

מוסד הקייסים היה משך שנים רבות עוגן משמעותי בחייהם של יהודי אתיופיה. קייסים הם "רועים רוחניים" אשר עברו לשם כך הכשרה והסמכה באתיופיה. עם עליית האוכלוסייה האתיופית לארץ נוצר מצב לפיו קייסים שהחלו בהכשרתם בחו"ל ועלו ארצה לא יכלו להשלים את תהליך ההסמכה.

בהתאם להחלטת הממשלה מס' 477(ע/23) מיום 24.12.1992, מונו למועצות הדתיות ברחבי הארץ 57 קייסים ו-16 רבנים (12 במשרה מלאה, ו-4 בחצי משרה) לעדה האתיופית. בהחלטתה אימצה הממשלה את המלצותיה של הוועדה הבינמשרדית שהוקמה בנובמבר 1992 לצורך הסדרת ובדיקת מעמד הקייסים והחליטה על שיבוץ הקייסים במועצות הדתיות אשר בתחום פעולתן קיימים ריכוזים של עולי אתיופיה. הדבר נועד, בין היתר, להקל על קליטתם של יהודי אתיופיה ולסייע בפתרון בעיות העדה, הגם שמדובר בפתרון חלקי.

לאחר פטירתם של מספר קייסים, נותרו בישראל 44 קייסים מכהנים אשר מתוקננים ומתוקצבים על ידי המשרד לשירותי דת ומהווים חלק מההנהגה הרוחנית המסורתית של יהודי אתיופיה. בעקבות הגידול באוכלוסייה האתיופית בישראל ולאור העובדה שהעלייה מאתיופיה נמשכת גם בימים אלו, גבר הצורך בהכוונה רוחנית – דתית על ידי קייסים ובמתן שירותי דת ברוח המסורת שנהוגה באתיופיה, בנוסף לשירותי הדת הניתנים על ידי רבנים מטעם הקהילה.

נמצא כי הצורך בשירותים רוחניים ודתיים, הנטועים במסורת הקהילה האתיופית, ומסופקים על ידי קייסים ממשך להתקיים, בעיקר בקרב אוכלוסיות מבוגרות יותר. לאור זאת, אישרה מועצת הקייסים הבכירים, פורום המאגד את הקייסים הפעילים והזוכה למעמד מוכר בקרב בני העדה, באופן חריג את השלמת הכשרתם של 13 קייסים נוספים שהתחילו את הכשרתם בחו"ל וטרם הוסמכו בשל עלייתם ארצה.

המשרד לשירותי דת יפרסם באופן פומבי בכלי התקשורת בעברית ובאמהרית, את המידע בדבר הליך מינוי הקייסים, בין השאר, כדי לאפשר למי שמוצא עצמו ראוי להתמנות לתפקיד לטעון את טענותיו בזמן קצוב טרם אישור המועמדות על ידי ועדת הבחינה.

הליך מינוי הקייסים ייעשה באמצעות הקמת ועדת בחינה שתפקידה לוודא שהמועמד למשרת קייס עומד בפרמטרים שנקבעו לצורך העניין ובכלל זאת, שהמועמד אכן החל את הכשרתו באתיופיה במשך התקופה שתיקבע, הוסמך על ידי מועצת הקייסים הבכירים ומוכר על ידה כקייס.

ככל שיעלו טענות מצד אנשים אשר החלו את תהליך הסמכתם באתיופיה אולם לא הוסמכו על ידי מועצת הקייסים, תפקיד הוועדה יהיה לבחון את טענותיהם ולקבל החלטות בהתאם. מינוי 13 קייסים לא יתבצע כל עוד תהליך הבירור מתקיים.

מובהר בזאת כי, על דעת מועצת הקייסים הבכירים אלו 13 תקני הקייסים האחרונים שיתוקננו ופרט אליהם לא יתווספו או יתוקצבו משרות נוספות בעתיד, הואיל ולא ניתן להכשיר עוד קייסים בישראל.

המועמדים לתפקיד קייס יידרשו לעבור השתלמות אשר תאפשר להם להתעדכן לגבי ההתפתחויות והחידושים בתחומי ההלכה. היקף ההשתלמות ותוכנה ייקבעו על ידי השר לשירותי דת והרבנות הראשית, כאשר עמידה בדרישות הקורס בהצלחה תהווה תנאי למינוי הקייסים ולתקצוב בפועל של תקני הקייסים הנדונים בהחלטה זו.

עוד מוצע כי הקייסים יהיו עובדי המועצות הדתיות לכל דבר ועניין. המשרד לשירותי דת יקבע קריטריונים שיתייחסו לרשויות המקומיות בהן ימונו הקייסים, דרישות התפקיד, אופן הפיקוח על עבודתם של הקייסים לרבות לעניין הדיווח בגין הפעילות ועוד.

לאור זאת מוצע כי המשרד לשירותי דת יקצה ממקורותיו 6.5 תקנים לטובת מינוי 13 קייסים חדשים בחצאי משרה אשר יתווספו ל- 44 קייסים אשר מכהנים כיום בתפקיד. עוד מוצע כי ככל שנדרשת תוספת תקציבים לאיוש התקנים אגף התקציבים יקצה למשרד לשירותי דת את התוספת הדרושה.

תקציב

המשרד לשירותי דת יקצה 6.5 תקנים לטובת הנושא (אשר יחולקו בחצאי משרות ל- 13 קייסים) ככל שתידרש תוספת תקציב יקצה אגף התקציבים את התקציב הדרוש למימוש התקנים.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי

עמדת השרים האחרים בנוגע להחלטה

טרם התקבלה עמדת שר האוצר

היבט משפטי

רצ"ב חו"ד היועצים המשפטיים של משרד ראש הממשלה והמשרד לשירותי דת.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מספר 477 (ע/23) מיום 24.12.92 שעניינה דין וחשבון מסכם של הוועדה הבינמשרדית להסדרת שאלת הקייסים.

מספר 1457 (ע1/) מיום 22.3.07 וכן החלטה מס' 3116 מיום 10.2.08 בדבר תוכנית החומש שאושרה לצורך שיפור וקידום קליטת בני העדה בארץ.
מספר 797 מיום 7.2.93 בדבר מסקנות והמלצות בנושא הפלשמורה.

חלופות להצעת ההחלטה

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד

רצ"ב חו"ד היועץ המשפטי של המשרד לשירותי דת

חתימת השר המגיש

מוגש על-ידי ראש הממשלה והשר לשירותי דת